

[Foss.]

Kalkbrud er ganske vist landets største producent af brændt kalk og har under krigen haft ganske særlig gunstige forhold, fordi den type af roterende ovne, som Faxe Kalkbrud anvender, er bedre egnet til at brænde dårlige delvis indenlandske brændselsmaterialer end konkurrenternes skaktovne, hvilket også er resulteret i, at Faxes priser på brændt kalk, der iøvrigt under krigen som alle andre priser har været fastsat af priskontrollen, har været væsentlig lavere end andre producenters. Når kalkbrænderierne igen kan udnytte samme slags brændsel som før krigen, vil forholdet stille sig gunstigere for de andre selskaber, fordi skaktovne normalt bruger mindre brændsel end roterovne.

Jeg har kun omtalt brændt kalk, men indenfor kalkindustrien produceres jo også forskellige andre varer, f. eks. jordbrugskalk og slemmekridt. Der findes kalk så mange steder i Danmark, at det vil være umuligt at skaffe sig et momopol. Der findes da også en masse større og mindre værker, som producerer jordbrugskalk, deriblandt f. eks. et kalkværk, der ejes af andels-selskabet Vestjydsk Mergelforsyning, og fornylig har et andet andelselskab overtaget en gammel virksomhed i kalkbranchen.

Efter min opfattelse vil man ikke kunne tale om trust i forbindelse med kalkindustri, men hvis man mener, at enhver stor virksomhed kan kaldes en trust, er det selvfølgelig en anden sag, og der er jo noget, der tyder på, at det er dette, man mener, f. eks. når man taler om cementtrusten. Der findes to selskaber her i landet, der producerer cement, nemlig A/S A. P. C. F. og Andels-cementfabrikken. Det ene selskab kaldes i visse aviser uden videre for cementtrusten. Jeg ved i og for sig ikke, om det ene selskab er mere trust end det andet.

Den såkaldte cementtrust er altså ikke alene om at producere cement, men vi har mange andre virksomheder her i landet, som er ene om at producere visse varer, hvilket er en naturlig følge af, at vort hjemmemarked er så lille, at det ikke kan bære flere fabrikker af samme art. Det ville sikkert også være meget uøkonomisk, hvis man prøvede på at lave flere stålvalseværker eller flere glasværker for vinduesglas. Disse værker har under normale forhold deres naturlige konkurrence i importen. Sådan vil det forhåbentlig blive igen, men der ligger måske her et særligt forhold, som kommissionen bør overveje. Jeg tænker ikke så meget på, at danske virksomheder,

som ikke har indenlandske konkurrenter, vil kunne tage for høje priser. Det er der vist ikke stor fare for, det skal importørerne nok passe på. Jeg tænker mere på en beskyttelse mod dumping fra udenlandske koncerner. Det er jo før set, at udenlandske virksomheder har kunnet slå en tilsvarende industri i et andet land i stykker ved midlertidigt at kaste varer på det pågældende lands marked til underpris, og lignende transaktioner kan man teoretisk også tænke sig en indenlandsk sammenslutning eller trust prøve på for at blive eneherre på markedet.

Jeg ville tro, at her var et område, som kommissionen bør se nærmere på, altså forholdsregler imod dumping enten fra indenlandske eller udenlandske truste. Det fremgår egentlig ikke af lovforslaget, at der er tænkt på en undersøgelse af udenlandske trusters virkning på det danske marked eller forholdsregler imod dumping. Jeg hørte den højtærede minister nævne de udenlandske selskabers indfyldelse her i landet, men jeg er ikke sikker på, om det ikke drejede sig om udenlandske selskaber, der virker her i landet, mens det jeg her tænker på er fremmede udenlandske selskaber. I visse tilfælde har man jo set, at et fremmed land har ført dumpingvarer ind på markedet og derved ødelagt vor hjemmemarkedsindustri, og jeg vil gerne spørge ministeren, om man ikke må forvente, at kommissionen også undersøger dette spørgsmål.

Jeg anser det for givet, at man ikke vil forhindre rimelige pris aftaler eller aftaler om markedsfordeling, som kan være til fordel for forbrugerne; og at sådanne findes behøver jeg vist ikke at nævne. Jeg behøver kun at henvise til mælkeordningen, brugsforeningerne og f. eks. en række andelsvirksomheder.

Når kommissionen skal i gang med sin opgave, vil den sikkert straks kunne finde et stort materiale i de undersøgelser, der er foretaget af priskontrollen, men jeg er sikker på, at industrien også beredvilligt vil stille alle nødvendige oplysninger til kommissionens rådighed, da den lovgivning, som forhåbentlig bliver resultatet af kommissionens betænkning, sikkert også vil blive til industriens egen fordel. Jeg håber, det må lykkes kommissionen at finde frem til et lovforslag, der kan blive en beskyttelse for såvel forbrugerne som producenterne, uden at dette skal medføre et stort og besværligt administrationsapparat. Hvis dette lykkes, vil det sikkert af alle blive hilset med glæde. Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.